

BAZI ÜLKELERİN ÖĞRETMEN EĞİTİMİ AKREDİTASYON UYGULAMALARININ KARŞILAŞTIRMALI OLARAK İNCELENMESİ: BİR META SENTEZ ÇALIŞMASI

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Abdullah ADIGÜZEL¹

¹ Prof. Dr., Düzce Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, abduallahadiguzel@duzce.edu.tr,
ORCID: 0000-0001-7184-3644.

Geliş Tarihi: 14.07.2020 Kabul Tarihi: 29.08.2020 DOI: 10.37669/milliegitim.769395

Öz: Farklı eğitim sistemlerine sahip bazı ülkelerin öğretmen eğitimi akreditasyon uygulamaları ve işlemleri açısından karşılaştırmayı amaçlayan bu çalışma meta-sentez yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya dâhil edilen ülkelerde öğretmen eğitimi akreditasyonunda yetkili olan kurumların; tarihsel gelişimi, vizyonları, hedefleri, yönetimi, uygunluk şartları, temel standartları, akreditasyon süreci ve seviyesi, süre ve maliyet durumları açısından karşılaştırmalar yapılmıştır. Araştırmaya dâhil edilen ülkelerde, öğretmen eğitimi akreditasyonunda asıl amacın öğretmen eğitiminde mükemmelliği teşvik etmek ve böylece eğitimli ve sürdürülebilir kaliteli toplumların yaratılmasına katkıda bulunabilecek mükemmel öğretmenler yetiştirmek olduğu belirlenmiştir. Böylece öğretmen yetiştiren kurumların akreditasyonunda benimsenen uygulama yöntemleri büyük ölçüde benzerdir. Amerika’da CAEP, İngiltere’de NCTL, Avustralya’da AITSL ve Türkiye’de ise YÖK ülkelerinde öğretmen eğitimini akredite etmede başlıca yetkili kurullardır. Genellikle akreditasyon süreci tüm ülkelerde, akredite olmak isteyen kurum veya programın uygunluğunun belirlenmesi ve ilgili kurum veya program tarafından sunulan kendi iç değerlendirme raporu ile başlar. Ardından akredite olma talebinde bulunan kurum veya program akreditasyon ekibi tarafından ziyaret edilir. Kurum ve program, önceden belirlenen standartlara uygunluğu açısından incelendikten sonra akreditasyon uygulaması akreditasyon ekibinin kurum veya program hakkındaki kararıyla sonuçlanır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, akreditasyon, standart, kalite, meta-sentez.

COMPARATIVE INVESTIGATION OF ACCREDITATION APPLICATIONS OF TEACHER EDUCATION OF SOME COUNTRIES: A META SYNTHESIS STUDY

Abstract:

The aim of this research is to compare some countries have different teacher education accreditation practices and procedures. This study was carried out by meta-synthesis method. In the countries included in the research, the institutions that are authorized in teacher education accreditation; comparisons were made in terms of historical development, visions, goals, management, eligibility requirements, basic standards, accreditation process and level, duration and cost. In the countries included in the research, it has been determined that the main goal in teacher education accreditation is to promote excellence in teacher education and thus to train excellent teachers who can contribute to the creation of educated and sustainable quality societies. Thus, the application methods adopted in the accreditation of teacher training institutions are largely similar. CAEP in America, NCTL in England, AITSL in Australia and YÖK in Turkey are established in the main authorized to accredit teacher education in the countries. Generally, the accreditation process begins with the determination of the eligibility of the institution or program that wishes to be accredited and its own internal evaluation report submitted by the relevant institution or program. Then, the institution or program requesting accreditation is visited by the accreditation team.

Keyword: Teacher, accreditation, standard, quality, meta-synthesis.

Giriş

Öğretmen eğitimi ve öğretmenlerin profesyonel gelişimi yaklaşık olarak 150 yıldır birçok çalışmanın ve tartışmanın ana konusu olmuştur. Bu durumun nedeni; öğretmen eğitimi yansımalarının çok boyutlu olması ve geleceğin liderleri, profesyonelleri ile çalışanları üzerinde önemli bir etki yaratacağına inanılması ve düşünülmesidir. Öğretmen eğitimi programları, öğretmenliğin her alanında becerileri geliştirmeyi ve belirlenmiş hedeflere ulaşmayı amaçlamaktadır. Ayrıca öğretmen eğitimi; hükümet liderleri, eğitim fakülteleri ve kanun koyucular tarafından nasıl olması gerektiğinin tartışılıp, açıklığa kavuşturulmaya çalışıldığı ciddi bir mesele haline gelmiştir (İmiş ve İmiş, 2006). Öğretmenlik meslek eğitiminin belirli standartlarda ve kalitede verilebilmesi ve uygulanması günümüz dünyasında yerellikten ulusallığa, ulusallıktan

da küreselliğe doğru ilerlemektedir (Sykes ve Kennedy,1999). Öğrencilerin yüksek standartlara sahip öğretmenlere emanet edilmesi gerektiği fikri, tüm dünyada kabul görmüştür (Sykes ve Kennedy, 1999).

Günümüz dünyasında öğretmen eğitiminin, belli bir çerçeve içerisinde öğretmen niteliğinin artırılarak ve tüm dünyada küresel şekilde eşit seviyede uygulamaların yapılması gerektiği yaygınlık kazanmıştır (Sibgatullina, 2015). Mevcut öğretmen eğitiminin yeterli düzeyde kaliteli olmadığı, eğitime yön veren politikaların, ulusal ve yerel standartların ve öğretmen profilinin potansiyel bir değişime ihtiyacı olduğu belirtilen önemli konulardır. Öğretmen özelliklerinin tanımı, her olgu gibi, çeşitli aşamalardan geçmiş devamlı bir devinin içinde olmalıdır (Stiles, 1976). Cole ve Knowes 1988 yılında yayınladıkları kitaplarında, iyi bir öğretmenin özelliklerini; “Öğretmen, anlattığı konu hakkında derinlemesine bilgi sahibi olan, öğrencilerin konu hakkında ne tür yanlış anlamalarının olabileceğini önceden kestirebilen, öğretim stratejilerine, öğrencilerin gelişim ve öğrenme evrelerine hâkim ve insancıl olmalıdır” şeklinde tanımlamışlardır (Cole ve Knowes, 1988). 1960’ların başında öğretmenin nasıl olması gerektiği algısı öğretmenin sahip olduğu ahlaki değerlere göre nitelendirilmiş ve öğretmenlerin başlıca niteliği “toplumdaki dürüst insan ve iyi bir rol model olması” olarak görülmüştür (Mitchell, vd., 2001; Cochran-Smith, 2005). Bu bağlamda öğretmenlerden beklenen öğrencilerine etik kuralları öğretmeleri ve sonrasında da öğrencilerin bu öğretileri toplumda uygulamaya koymalarını sağlamaları olmuştur (Noddings, 1984). 1960 ve 1980’lerde öğretmenin ahlaki ve kişilik özellikleri üzerine olan odaklanma öğretmen becerilerinin yönüne geçmiştir. Öğretmenin değerlendirilmesi, öğretmenlerin gözlemlenmesine, sınıfta yaptıklarının dosyalanmasına ve öğrenci başarısında öğretmenin kullandıkları stratejilerin hangilerinin daha etkili olduğuna karar verilip belirlenmesiyle yapılmaya başlanmıştır (Cochran-Smith, 2005). Bu durumun bir “süreç-ürün” araştırması olduğu ve ilk defa öğrenci başarısının da öğretmenin niteliğinin belirlenmesinde büyük önem kazandığı görülmüştür (Mitchell vd., 2001). 1990’ların sonuna doğru öğretmen niteliğindeki odak noktası; bilgiye, beceriye ve öğretmenin sahip olması gereken kişilik özelliklerine doğru yönelmiştir (Conhran-Smith, 2005).

Günümüze yaklaştıkça öğretmen eğitimi ve öğretmen niteliği tanımı, son olarak mesleki standartların tanımlamalarına dayandırılmaya çalışılmıştır. Çıkış yeri Amerika olan, Avusturalya’nın da dâhil olduğu diğer ülkelerce de takip edilen standartlara ve akreditasyona dayalı gündem, öğretmen eğitiminin niteliğinin ölçülmesinde ve öğretmen eğitiminde okutulan derslerin akreditasyonunda artık çağdaş bir bakış açısıyla yer almaya başlamıştır (AITSL, 2011). AITSL raporunda öğretmen eğitiminin ve öğretmen niteliklerinin tanımı, öğretmenlerin karakteristik özellikleri veya onların teknik olarak yetiştirilmeye çalışılmasından çok, öğretmenin, öğrencilerini öğrenmeye ne kadar katabildikleri üzerinde durulmuştur. Bu değişime ve buna bağlı tanımlamalara, dünyadaki ülkeler de ayak uydurma çabası içine girmişlerdir. Son otuz yılda çeşitli ülkelerin eğitim sistemlerinde önemli yapılanmalar görülmektedir (Yıldırım, 2011).

Eğitim kurumlarının belirli standartlara göre değerlendirilmesi olarak düşünülebilecek akreditasyonun kapsamı ve hedefi, bunlara ek olarak kontrol mekanizmasının işlevi net ve anlaşılır olmalıdır (Bakioğlu ve Baltacı, 2010). Akreditasyon yalnızca bir hesap verme veya kurumların sorumluluklarını yerine getirdiklerini gösterme aracı değil; aynı zamanda kalite temin ve gelişim aracıdır. Akreditasyon için en genel ve kapsayıcı tanımlar şu şekildedir:

- Üniversitelerin kendileri ile ilgili düzenlemeleri başkalarına, örneğin devlete, bırakmaksızın kendilerinin yapabileceğini, kendi kendilerini yönetebileceklerini gösterdikleri, gönüllülük esasına dayalı bir özyönetim mekanizmasıdır (Dickey ve Miller, 1972).
- Bir kalite kontrol ve temin sürecidir. Bu süreçteki denetleme veya değerlendirme sonunda, bir kurumun veya programın minimum kabul edilebilir standartları uyguladığı kabul edilir (Adelman ve Siver, 1990).
- Devlete ait olmayan birimlerdeki meslektaşlarca, kurumun veya programların, belirledikleri hedeflerine veya standartlarına ne derece ulaşabildiklerini değerlendirmek amacıyla yürütülen gönüllü bir süreçtir (Kells, 1998).
- Akademik gelişme ve toplumsal sorumluluğun karşılanması için, öz değerlendirme veya aynı işi yapan bir ekibin değerlendirmesinden oluşan, meslektaşların kontrolünü amaçlayan bir süreçtir (CHEA, 2006).
- Bir kurumun veya programın, hem başlangıç hem de sonraki aşamalarında, ulusal olarak tanınan bir akreditasyon kuruluşuna üye olmak için, ilgili kuruluşça belirlenen standartlara ulaştığının onaylanması anlamına gelir (US, 2006).

Öğretmen eğitiminde akreditasyonun sağlanması ve sağlıklı bir şekilde uygulama sürecine geçilmesi, insan hayatına şekil veren bireylerin yetiştirildiği ve mesleğe hazırlandığı bu kurumlarda hayati önem taşımaktadır (Dill ve Beerrens, 2013). Amerika'nın Geleceği ve Öğretim Ulusal Komisyonun (NCTAF) 1996 yılında hazırladığı *What Matter Most: Teaching for America's Future* (Önemli Olan: Amerika'nın Geleceği için Öğretim) başlıklı raporunda, öğretmen yetiştiren kurumların akreditasyonunun, performans dayalı lisans verme ve başarılı öğretmenlerin sertifikasyonu ile birlikte, öğretmenlik mesleği için geliştirilebilecek üçayaklı kalite temin sisteminin bir parçası olduğu belirtilmiştir. NCATE'nin eski başkanı Wise'a göre ise öğretmen yetiştiren kurumların akreditasyonu bu kalite temin sağlayıcı sisteminin ilk aşaması olduğunu; bununla birlikte NCATE tarafından akredite edilen bir fakülteden mezun olan bir öğretmen adayının diğer belirtilen iki standardı da rahatlıkla karşılayabileceklerini belirtmiştir (NCATE, 2000).

Akademik ve politik gündemin tartışma konusu olan öğretmen eğitimi ve öğretmen niteliği konularında, Araujo vd. (2016)'ne göre, eğitim fakültelerini, öğretmen eğitiminin ve öğretmenin niteliğinin artırılması için gerekli çalışmaların yapılması ih-

tiyacı harekete geçirmiştir. Dünyada öğretmen eğitimi ve öğretmen niteliği hakkında en çok çalışmanın Amerika'da gerçekleştirildiği bilinmektedir (Toy, 2015). Bu çalışmalarını inceleyen araştırmacılardan Cochran ve Smith (2005), 1920-1950 yılları arasında yürüttükleri çalışmalarında, öğretmen eğitimini bir program sorunu olarak, 1960-1980 yılları arasında bir yetiştirme sorunu olarak, 1980-2000 yılları arasında bir öğrenme sorunu olarak ve 1990'ların ortasından günümüze kadar da bir politika sorunu olarak ele alındığını belirtmişlerdir (Toy, 2015). Zeichner (2014), bu araştırmaların, durum çalışmaları, kavramsal ve tarihi araştırmalar, öğretmeyi öğrenme ve öğretmen eğitimi etkinliklerinin özellikleri altında toplandığını belirtmiştir. Borko, Liston ve Whitcomb (2007) ise, öğretmen eğitimi niteliği hakkındaki araştırmaların, öğretmen eğitiminin etkileri, uygulayıcı, yorumlayıcı ve tasarım araştırmaları olarak ele alındığını söylemiştir. Genel olarak bakıldığında, yapılan çalışmaların öğretmen eğitimine etki eden faktörler, teori ve pratik arasındaki boşluk, öğretmen eğitimindeki farklılıklar ve benzerlikler, toplumsal ve kültürel etmenler ve eğitim politikaları açısından ele alındığı görülmüştür (Toy, 2015). Bu bağlamda ülkeler birbirlerinin çalışmalarından yararlanarak eğitimde kendi kalite ve verimliliklerini artırma çabasında oldukları bilinmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, farklı eğitim sistemlerine sahip; ABD, İngiltere, Avustralya ve Türkiye'de öğretmen eğitimi akreditasyon uygulamaları ve işlemlerini; akredite kuruluşlarının tarihsel gelişimi, vizyonları, hedefleri, yönetimi, uygunluk şartları, temel standartları, akreditasyon süreci ve seviyesi, süre ve maliyeti açısından karşılaştırmaktır.

Yöntem

Farklı eğitim sistemlerine sahip bazı ülkelerin öğretmen eğitimi akreditasyon uygulamalarını karşılaştırmayı amaçlayan bu araştırma, bir meta-sentez çalışmasıdır. Meta-sentez çalışmaları nitel özellik taşımalarından dolayı veri kaynağını nitel araştırmadaki bulgular, uygulama modelleri, ham veriler, sonuçlar ve yorumlardan oluşup, derinlemesine ve bütünsel bir inceleme sağlar (Weed, 2005). Meta-sentez çalışmalarının amacı, nitel bulguların daha erişilebilir olmasını sağlayacak teori geliştirme, soyutlama ve genelleştirilebilirlik hakkında daha kapsamlı bir görüş ortaya koymaktır (Zimmer, 2006). Meta-sentez niteliğindeki bu çalışmasının gerçekleştirilmesinde öncelikle çalışma alanı belirlenmiş ve konunun kavramsal çerçevesi çizilmiştir. Ardından anahtar kelimeler kullanılarak alayazın taraması yapılmış, özellikle karşılaştırma yapılacak ülkelerin öğretmen eğitimi akreditasyonunu üstlenen kurum ve kuruluşlar belirlenmeye çalışılmıştır. Bir sonraki aşamada ise dâhil etme ve hariç tutma kriterleri belirlenmiş ve araştırmaya dâhil edilecek çalışmalar, kurumlar, kuruluşlar ve diğer sorumlu örgütlerin programları ve uygulama ilkeleri belirlenmiştir. Son aşamada ise belirlenen kaynaklardan elde edilen veriler analiz edilmiş ve bulgular raporlaştırılmıştır.

Verilerin Toplanması

Bu araştırmanın konusu ABD, İngiltere, Avustralya ve Türkiye öğretmen eğitimi akreditasyon uygulamalarının karşılaştırılmalı olarak incelenmesi olması nedeniyle çalışmanın odak noktası uluslararası alanyazın olmuştur. Anahtar kelime olarak “öğretmen eğitimi, öğretmen eğitiminde akreditasyon, öğretmen eğitiminde standartlar, akreditasyon uygulamaları, akreditasyon süreçleri, öğretmen, akreditasyon” kullanılmıştır. Bu anahtar kelimeler aşağıdaki veri tabanlarında aranmıştır. TÜBİTAK ULAK-BİM, Sosyal ve beşeri bilimler Veri tabanı, Akademik Arama Premier (EBSCO), YÖK Ulusal Araştırma Merkezi, Google Akademik, Bilim Ağı, Ebrary, ERIC (Proquest), Springer Link. Ayrıca araştırmaya dâhil edilen ülkelerin öğretmen eğitim sistemleri, ulusal eğitim bakanlıklarının sayfaları, EURODICE, araştırmaya dâhil edilen ülkelerin öğretmen eğitimi akredite görevini üstlenen kurullar, ülkelerin yükseköğretim kurulları ve ülkelerin resmi sayfaları da incelenerek ilgili araştırmalara ulaşılmaya çalışılmıştır.

Dâhil Edilecek Çalışmaların Seçilmesi

Alanyazında, meta-sentez çalışmalarında dâhil edilecek en az veya en çok çalışma sayısı konusunda kesin bir bilgi bulunmamıştır. Ancak Sandelowski, Docherty ve Emden (1997) bu tür çalışmalarda büyük örnekleme çalışmak analizi zorlaştırabilir demektedir. Fazla numune almanın, araştırma alanının anlaşılmasını, Bondas ve Hall (2007) ise, meta-sentez çalışmaları için yaklaşık 10-12 çalışmanın yeterli olacağını belirtmiştir. Bu çalışmada dâhil etme ve hariç tutma kriterleri araştırmacı tarafından belirlenmiştir. Bu bağlamda araştırmada konu edinen ülkelere göre ulaşılan çalışmalar ayrı ayrı değerlendirilerek uluslararası bir örneklem oluşturulmuştur. Bu bağlamda beş aşamalı dahil edilme kriterleri oluşturuldu. İlk dâhil edilme kriterini; ABD, İngiltere, Avustralya ve Türkiye öğretmen eğitimi akreditasyon uygulamalarını gerçekleştirme sorumluluğunu üstlenen kurum ve kuruluşların uygulamalarına ilişkin dokümanlar olmuştur. İkinci dâhil edilme kriterlerini, ülkelerin ulusal eğitim bakanlığı web sayfalarındaki öğretmen eğitimi akreditasyon uygulamaları ve ilgili dokümanlar oluşturmaktadır. Üçüncü dahil edilme kriterlerini, ülkelerin öğretmen eğitimi veren kurumları akredite etme talebinde bulunan resmi ve özel kurumların dokümanlar oluşturmaktadır. Dördüncü dahil edilme kriterlerini alanyazında ve araştırmada kabul edilen nitel araştırma yöntemleriyle yapılmış çalışmalar oluşturmaktadır. Son kriter ise çalışmaların tam metin erişime açık olması olarak kabul edilmiştir. Belirlenen kriterler çerçevesinde ulaşılan çalışmalar değerlendirilmiş, tekrarlayan ve uygun olmayan çalışmalar elendikten sonra 20 çalışma kalmıştır. Bu çalışmaların, çalışma grubu ve nitel araştırmaların geçerlik ve güvenilirlik özellikleri göz önüne alınarak araştırmacı tarafından yeniden eleme sürecine tabi tutularak meta-senteze 11 çalışma dâhil edilmiştir.

Meta-Senteze Dâhil Edilen Çalışmaların Özellikleri

Alanyazında ulaşılan çalışmaların araştırmacı tarafından belirlenen kriterler çerçevesinde değerlendirilmesi sonucunda meta-senteze dâhil edilen ve kurumsal uygulama özelliği taşıyan 11 çalışma ile ilgili bilgiler tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Meta-Senteze Dâhil Edilen Çalışmalar

Yazarlar/Kurumlar	Yayın Tarihi	Çalışmanın Amacı	Veri Kaynakları
NCATE, TEAC ve CAEP	NCATE ve TEAC 2013 yılında CAEP olarak birleşmiştir.	ABD’de öğretmen eğitimi akreditasyonunu gerçekleştirmek	Ülkelerin Resmi Web Siteleri EURODICE
NCTL, DfE, ITT, QTS ve APC	NCTL- 2013 DfE- ITT-QTS -1992 APC-1992	Öğretmen eğitimi program standartları geliştirmek ve akreditasyon süreçlerini yönetmek	Ülkelerin Resmi Web Siteleri EURODICE
AITSL	2001	Öğretmen eğitiminde standartlar geliştirerek akreditasyonu gerçekleştirmek	Ülkelerin Resmi Web siteleri EURODICE
YÖK EPDAD	1999 2012	Öğretmen yetiştiren kurumları program standartlarına göre değerlendirmek	Ülkelerin Resmi Web Siteleri EURODICE

Meta-senteze dâhil edilen çalışmalar genel olarak incelendiğinde; bu çalışmalarını iki ana grupta toplamak mümkündür. İlk olarak resmi veya özel kuruluşların hazırladığı ve akreditasyona temel oluşturan standartlarla ilgili olduğu, ikincisi ise yine aynı ve benzer kurumlar tarafından gerçekleştirilen akreditasyon süreçleri ile ilgili olduğu görülmektedir.

Verilerin Analizi

Alanyazında Meta-sentez çalışmalarında veri analizinin nasıl yapıldığına ilişkin yöntemsel olarak bir bilgi ve tanımlamaya rastlanmamıştır. Ancak toplanan verilerin analizinde izlenecek tanımlar aşağıdaki gibi belirlenebilir (Creswell, 1998; Noblit ve Hare, 1988; Sandelowski ve Barroso, 2007). Bu çalışmada toplanan veriler aşağıdaki aşamalara göre düzenlenerek analiz edilmiştir.

- 1- Toplanan verilerin okunması ve düzenlenmesi
- 2- Toplanan verilerin kaynağın özelliğine göre kodlanması
- 3- Kodların bir araya getirilerek kategorilerin oluşturulması

4- Sentezleme yani analitik temaların ortaya çıkarılması

5- Analitik temaların sunumu ve yorumlanması

İlk olarak, meta-senteze dâhil edilen çalışmalar genel olarak okunmuş ve çalışmaların genel amacı, temaları, bulguları ve yorumları, sonuç ve önerileri bilgisayara aktarılmış, düzenlenmiş ve kaydedilmiştir. İkinci aşamada, derinlemesine okumalar ve kodlamalar yapılmıştır. Kodlama işleminde açık kodlama, aksel kodlama ve seçici kodlama (Neuman, 2011) yaklaşımları aşamalı olarak kullanılmıştır. Açık kodlamada, araştırmadaki fikir, yorum, bulgu ve öneriler bir veya birkaç kelimeyle kodlanmıştır. Aksel kodlama aşamasında meta-senteze dâhil edilen çalışmalar yeniden derinlemesine okunmuş ve benzer kodlar ilk kodlama ile birleştirilmiştir. Seçici kodlamada ise temalar ve kodlar araştırmacı tarafından yeniden incelenmiş ve tekrarlanan kodlar silinmiştir. Böylece bazı kodlarla farklı kategoriler oluşturulmuş ve temalar yeniden düzenlenmiştir. Benzer kodlar birleştirilerek uygun temalar altında birleştirilmiştir. Çalışmanın en önemli aşaması sentezlemedir ki bu aşamada elde edilen temalar bir kez daha incelenmiş ve sentezler ortaya çıkarılmıştır.

Bulgular

Bu bölümde, meta-senteze dâhil edilen çalışmalardan elde edilen verilerden oluşturulan temalar ve alt temalar yer almaktadır. Bu temalar arasında ABD, İngiltere, Avustralya ve Türkiye öğretmen eğitimi akreditasyon uygulamaları yer almaktadır. Alt temalar ise akreditasyon kuruluşlarının Tarihsel Süreci, Vizyon, Hedef, Yönetim, Uygunluk ve Başvuru, Temel Standartlar, Akreditasyon Süreci ve Seviyesi, Süre ve Akreditasyon Maliyeti olarak belirlenmiştir. ABD öğretmen eğitimi akreditasyon uygulamaları tema ve alt temalarına ilişkin bilgiler Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. ABD Temasına Yönelik Alt Temalar, Temel Kavramlar ve Özellikler

Temalar	Alt Temalar	Temel Kavramlar ve Özellikler
ABD Öğretmen Eğitimi Akreditasyon Uygulamaları	Akreditasyon Kuruluşlarının Tarihsel Gelişimi	ABD’de 2013 tarihinde, Öğretmen Eğitimi Akreditasyonu Ulusal Konseyi (NCATE) ve Öğretmen Eğitimi Akreditasyon Konseyi (TEAC), tek akreditasyon kuruluşu olan (Council for the Accreditation of Educator Preparation) (CAEP)’i oluşturmak üzere birleştirildi.
	Akreditasyonda Vizyon-Misyon	1. Öğretmen yetiştirmede mükemmellik. 2. CAEP, P-12 öğrenci öğrenimini güçlendirmek için kaliteyi garanti altına almak
	Akreditasyonda Hedef	CAEP’in beş stratejik hedefi aşağıdaki gibidir: 1. Sürekli İyileştirme 2. Kalite Güvencesi 3. Güvenilirlik 4. Eşitlik 5. Güçlü Vakıf
	Akreditasyonda Yönetim	CAEP, Yönetim Kurulu, Akreditasyon Konseyi ve Temyiz Konseyi olmak üzere üç kurul bulunmaktadır.
	Akredite olacak kurum için Uygunluk ve Başvuru	I. aşama, CAEP ilk defa akreditasyon almak isteyenler için iki yol önerir. İlk olarak Akreditasyon uygunluk durumu ikincisi ise CAEP standartlarının tümünü iki yıl içinde karşılayacak yeterli kanıtları sağlamaktır. II. aşama, öğretmen yetiştiren kurumların özelliklerinin ve kapasite tablolarının tamamlanmasını sağlamış olmak.
	Akreditasyonda Temel Standartlar	Standart1: İçerik Pedagojik Bilgi Standart 2: Klinik Ortaklıklar ve Uygulama Standart 3: Aday Kalitesi, İstihdam ve Seçicilik Standart 4: Program Etkisi Standart 5: Sürekli İyileştirme ve Kapasite
	Akreditasyon Süreci ve Seviyesi	Bireysel çalışma süreci, eleştirel inceleme ve ziyaret ekibinin raporu olmak üzere üç aşamada gerçekleşir. İlk akreditasyonda CAEP dört düzeyde karar verilebilir: 1. Kurumun CAEP Standartlarını karşılaması durumunda yedi yıllık akreditasyon kararı verilir. 2. Kurum, herhangi bir standart alanında bir eksiği varsa şartlı akreditasyon verilir. 3. Kurum herhangi bir standart altında birden fazla standardı karşılayamazsa geçici akreditasyon verilir. 4. Kurum CAEP Standardını karşılayamazsa kurum akredite edilmez.
	Akreditasyonda Süre	Tam akreditasyon yedi (7) yıldır. Geçici akreditasyon iki (2) yıllık deneme süresi verilir. Şarta bağlı akreditasyon 5 beş yıldır.
	Akreditasyon Maliyeti	Akredite olmak isteyen kurumlar akreditasyon ücretlerini üstlenir. Devlet belli oranlarda bu kurumlara ekonomik destek sağlar.

Bazı Ülkelerin Öğretmen Eğitimi Akreditasyon Uygulamalarının Karşılaştırmalı Olarak İncelen..

Günümüzde ABD’de öğretmen eğitimi akreditasyon uygulamalarına baktığımızda, NCATE ve TEAC’in eski standartlarının artık akreditasyon için kullanılmadığını, öğretmen eğitimi akreditasyon standartları ve süreci için yeni CEAP standartları ve akreditasyon modelinin kullanıldığı görülmektedir. ABD’de Akreditasyonda Vizyon-Misyon anlayışı CAEP, P-12 öğrenci öğrenimini güçlendirmek için kaliteyi garanti eden ve sürekli gelişimi destekleyen kanıta dayalı akreditasyon ile kaliteli öğretmen eğitimi gerçekleştirmek olarak belirlenmiştir. Öğretmen eğitimi akreditasyonunda hedef, kalite güvencesi oluşturmanın yanı sıra güvenilirlik, eşitlik ve şeffaflığı artırmak olarak tanımlanmaktadır (CAEP, 2018). ABD’de öğretmen eğitimi akreditasyonunu üstlenen CAEP kar amacı gütmeyen gönüllü bir kuruluş olup faaliyetleri; Yönetim Kurulu, Akreditasyon Konseyi ve Temyiz Konseyi tarafından denetlenmektedir. Öğretmen eğitimi veren bir kurum, CAEP akreditasyonuna hak kazanabilmek için ABD Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Akreditasyonu Konseyi (CHEA) tarafından tanıyan bir bölgesel veya kurumsal akreditasyon kurumu tarafından akredite edilmelidir. Ayrıca ilk kez akredite olacak bir kurum akreditasyon sistemine girmek için iki aşamalı bir başvuru sürecini takip eder. CAEP ilk defa akreditasyon almak isteyenler için iki yol sunar. İlki kurumun akreditasyona uygunluk durumudur. Kurum akreditasyon incelemesine katılmaya hazır olduklarını akreditasyon kurumlarına bildirir. Akredite olmak isteyen kurum, CAEP standardının tümünü iki yıl içinde karşılayacak yeterli kanıtları akreditasyon kurumuna sunar. Başvuru sürecinin ikinci aşamasında akredite olmak isteyen kurum kapasitesini ve özelliklerini tablolar halinde hazırlayarak akreditasyon kurumuna sunar (CAEP, 2018). CAEP; İçerik Pedagojik Bilgisi, Klinik Ortaklıklar ve Uygulama, Aday Kalitesi, İstihdam ve Seçicilik, Program Etkisi ve Tedarikçi, Sürekli İyileştirme ve Kapasite alanlarında standartlar belirler ve öğretmen yetiştiren kurumları bu standartlara uygunluğunu değerlendirir (CAEP, 2018). ABD’de akreditasyon süreci; Bireysel Çalışma Süreci, Eleştirel İnceleme ve ziyaret ekibinin raporu olmak üzere üç aşamada gerçekleşir. CAEP ilk defa akreditasyon almak isteyen öğretmen yetiştiren kurumlar için dört düzeyde karar verebilir (CAEP, 2018).

1. Kurumun CAEP Standartlarını karşılaması durumunda yedi yıllık akreditasyon kararı verilir.

2. Kurum, herhangi bir standart alanında bir eksiği varsa şartlı akreditasyon verilir.

3. Kurum herhangi bir standart altında birden fazla standardı karşılayamazsa geçici akreditasyon verilir.

4. Kurum CAEP Standardını karşılayamazsa akredite edilmez

Akreditasyon yenileme, Devam Eden Akreditasyon Süreçleri ve Sürekli akreditasyon almak isteyen Öğretmen yetiştirme programları için dört düzeyde karar verebilir.

1. Tüm standartlar karşılanıyorsa yedi yıl boyunca akreditasyon verilir. Buna tam akreditasyon denir.

2. CAEP Standartlarından birinin karşılanamaması durumunda şartlı akreditasyon 5 beş yıl boyunca verilir. Buna şartlı akreditasyon denir.

3. CAEP Standartlarından birden fazla eksiklik olması durumunda deneme akreditasyonu iki yıl boyunca verilir. Buna geçici akreditasyon denir.

4. Yeterli düzeyde CAEP Standardını karşılamıyorsa akreditasyon iptal edilir.

ABD’de CAEP akreditasyonu sürecinde öğretmen eğitimi veren ve akredite olmak isteyen kurumlar akreditasyon ücretlerini kendileri üstlenirler. Devlet belli oranlarda bu kurumlara ekonomik destek sağlar (CAEP, 2018)

İngiliz öğretmen eğitimi akreditasyon uygulamaları tema ve alt temalarına ilişkin bilgiler Tablo 3’te yer almaktadır.

Tablo 3. İngiltere Temasına Yönelik Alt Temalar, Temel Kavramlar ve Özellikler

Temalar	Alt Temalar	Temel Kavramlar ve Özellikler
İngiltere Öğretmen Eğitimi Akreditasyon Uygulamaları	Akreditasyon Kuruluşlarının Tarihsel Gelişimi	2013 yılında Ulusal Öğretim ve Liderlik Koleji (NCTL) kuruldu. NCTL, Eğitim Bakanlığı (DfE) tarafından desteklendi ve Eğitimde Standartlar Ofisi Öğretmen Eğitim Kurumlarını İTT kriterleri açısından denetler.
	Vizyon-Misyon	Geçmiş veya ailesi ne olursa olsun, çocuklar ve gençler için fırsat eşitliği ve yüksek eğitilmiş bir toplum oluşturmak.
	Hedefler	1. Eğitim ve işgücünün kalitesinin artırılması 2. Okulların birbirlerinin gelişimine yardımcı olması
	Yönetim	Daimî Sekreter, Eğitim Departmanı (DfE) Baş Muhasebe Sorumlusu Kurumun çalışmasından sorumludur
	Uygunluk ve Başvuru	Kurumlar akredite olmak istedikleri zaman Eğitim Standartları Ofisi (Ofsted) ve Dışişleri Bakanlığın kriterlerinden daha iyi olduklarını belirten bir teklifi İTT’ye sunmaları gerekir. Eğer kurum yalnızca DfE tarafından akredite edilmişse Nitelikli Öğretmen Statüsü (QTS) için tavsiyeye yol açan kurslar almaları gerekebilir.
	Temel Standartlar	İTT Standartları: “Giriş Kriterleri”, “Eğitim Kriterleri”, “Yönetim ve Güvence Kriterleri”, “İstihdam Dayalı Kriterler”.
	Akreditasyon Süreci ve Seviyesi	1. Aday kurum, DfE akreditasyon ekibine brifing verir. 2. Akredite edilecek kurumun iş planlarını sunması 3. İş planlarının akreditasyon komitesi tarafından değerlendirilmesi ve geri bildirim verilmesi 4. Bir akreditasyon teklifinin hazırlanması 5. Teklifin DfE’ye sunulması ve ardından DfE akreditasyon ekibi tarafından belirlenen kriterlere göre değerlendirilmesi
	Süre	Altı yılda iki kez tüm kurumlar akredite edilir.
	Maliyeti	NCTL, Eğitim Bakanlığı tarafından desteklenmektedir

İngiltere’de öğretmen yetiştiren kurumların akreditasyonu 29 Mart 2013 tarihinde, kurulan Ulusal Öğretim ve Liderlik Koleji (NCTL) tarafından gerçekleştirilmektedir. Milli Eğitim ve Liderlik Koleji (NCTL), Eğitim Bakanlığı (DfE) tarafından desteklenen bir yürütme ajansı olup yalnızca Ofsted tarafından iyi veya seçkin olarak değerlendirilen okulları akredite etmektedir. “Eğitimde Standartlar Ofisi (Ofsted), Öğretmen Eğitim Kurumlarını İTT kriterlerini karşıladıklarını doğrulamak için denetler. İngiltere’de öğretmen yetiştiren kurumların akreditasyonunda hedeflenen geçmişi veya ailesi ne olursa olsun, fırsatın tüm çocuklar ve gençler için eşit olduğu, yüksek eğitilmiş bir topluma ulaşmak (NCTL, 2018) olduğu bilinmektedir. Bu bağlamda akreditasyonda “Eğitim işgücü kalitesinin artırılması” ve “Okulların birbirlerinin gelişimine yardımcı olması” olmak üzere iki hedef belirlenmiştir (NCTL, 2015). Akreditasyon çalışmalarından; kurumun daimî Sekreteri, Eğitim Departmanı (DfE) ve Baş Muhasebeci sorumludur” (NCTL, 2015). Öğretmen eğitimi veren kurumlar akredite olmak istedikleri zaman Eğitim Standartları Ofisi (Ofsted) ve Dışişleri Bakanlığın kriterlerinden daha iyi durumda olduklarını belirten bir teklifi İTT’ye sunmaları gerekir. Eğer kurum yalnızca DfE tarafından akredite edilmişse Nitelikli Öğretmen Statüsü (QTS) için kurslar almaları gerekebilir (ITT, 2017). Öğretmen yetiştiren kurumlar akredite olmak için Başlangıç Öğretmen Yetiştirme Kriterlerini (ITT) karşılamaları gerekir. Bu kriterler: Giriş Kriterleri, Eğitim Kriterleri, Yönetim ve Güvence Kriterleri ve İstihdamaya Dayalı Kriterlerdir (ITT, 2017). İngiltere’de akreditasyon süreci ise;

1. Akredite edilecek kurumun, Eğitim Bakanlığı (DfE) tarafından yürütülen akreditasyon ekibine brifing verilmesi
2. Akredite edilecek kurumun iş planlarının sunulması
3. İş planlarının Akreditasyon ve Performans Komitesi tarafından değerlendirilmesi ve geri bildirim verilmesi
4. Kurumun, değerlendirme kriterlerine karşı bir akreditasyon teklifinin hazırlanması
5. Teklifin DfE’ye sunulması ve ardından DfE akreditasyon ekibi tarafından belirlenen kriterlere göre değerlendirilmesi
6. DfE Akreditasyon Ekibi, akreditasyon için DfE Akreditasyon ve Performans Komitesi’ne (APC) bir tavsiyede bulunulması gerekir.

İngiltere’de öğretmen yetiştiren kurumlar altı yılda iki defa akredite olmak durumundalar. Akreditasyon süreci eğitim bakanlığı tarafından finans edilmektedir.

Avustralya öğretmen eğitimi akreditasyon uygulamaları tema ve alt temalarına ilişkin bilgiler Tablo 4’te yer almaktadır.

Tablo 4. Avusturalya Temasına Yönelik Alt Temalar, Temel Kavramlar ve Özellikler

Temalar	Alt Temalar	Temel Kavramlar ve Özellikler
Avusturalya Öğretmen Eğitimi Akreditasyon Uygulamaları	Akreditasyon Kuruluşlarının Tarihsel Gelişimi	2010 yılında, Avustralya Eğitim ve Okul Liderliği Enstitüsü (AITSL) kuruldu. 2001 Milletler Topluluğu Kurumları Kanunu kapsamında bir kamu şirketi kuruldu.
	Vizyon-Misyon	Öğretmenlerin ve okul liderlerinin tüm Avustralya okullarında öğrenen öğrenciler üzerinde maksimum etkiye sahip olması için mükemmelliği teşvik etmek.
	Hedefler	1. Öğretim ve okul liderliği için mesleki standartlar geliştirmek ve korumak 2. Standartlara dayalı, öğretmenlerin ulusal akreditasyon konusunda kararlaştırılmış bir sistem uygulamak 3. Ulusal düzeyde öğretmenler ve okul liderleri için yüksek kalitede gelişimi teşvik etmek ve yönlendirmek 4. Uluslararası araştırma ve yenilikçi gelişmeleri üstlenmek ve onlarla meşgul olmak 5. Öğretmenler için Göç Yönetmeliği (1994) uyarınca otoritenin değerlendirme rolünü yerine getirmek
	Yönetim	AITSL, ulusal düzeyde karar verme yetkisine sahip bir kurula sahiptir.
	Uygunluk ve Başvuru	Akredite olmak isteyen tüm öğretmen yetiştirme kurumları iki aşamalı bir süreçten geçerler. Bunlar, kurumun etkinlik planlarına odaklanma, ikincisi ise bu plana ilişkin kanıt ve göstergelere odaklanmadır.
	Temel Standartlar	1. Standart program sonuçları 2. Standart program geliştirme, tasarım ve dağıtımı 3. Standart program girişi 4. Standart program yapısı ve içeriği 5. Standart deneyim 6. Standart Program değerlendirme ve raporlama
	Akreditasyon Süreci ve Seviyesi	1. Başvurunun Otoriteye Sunulması 2. Programın Uygunluk ve kontrolü 3. Başvurunun panel üyelerince değerlendirilmesi 4. Yerde ziyaret ve Kuruma nihai akreditasyon raporu 5. Akreditasyon kararı ve Kurumun akreditasyon kararı ile ilgili sonuç bildirimini: Kurum, program standartlarını karşıladıysa tam akreditasyon, Kurum, Program standartlarını kısmen karşılıyorsa koşullu akreditasyon, Kurum, program standartlarını karşılamıyorsa akredite olmaz
	Süre	Akreditasyon süreci beş yıldır.
	Maliyeti	Akreditasyon Avustralya Hükümet fonlarıncı finanse edilir.

Bazı Ülkelerin Öğretmen Eğitimi Akreditasyon Uygulamalarının Karşılaştırmalı Olarak İncelen..

Avusturalya’da 2001 yılında Milletler Topluluğu Kurumları Kanunu kapsamında sınırlı düzeyde akreditasyon faaliyetleri başlatıldı. Daha sonra 2010 yılında, Avustralya Eğitim ve Okul Liderliği Enstitüsü (AITSL) kuruldu. AITSL, bir sivil toplum kurumu olmasına rağmen Eğitim Bakanlığı adına hareket ediyordu. AITSL Eyalet, bölge veya federal, Avustralya Hükümeti adına Eğitim, Erken Çocukluk ve Gençlik İşleri Bakanı tek şirket üyesi olarak tanımlandı. AITSL, Avustralya’daki Formasyon Eğitimi Programlarının akreditasyonundan sorumlu olup 2011’den itibaren tüm eğitim bakanları tarafından kabul edilen standartlar ve prosedürlere sahiptir. Akreditasyonda misyon, öğretmenlerin ve okul liderlerinin tüm Avustralya okullarında öğrenen öğrenciler üzerinde maksimum etkiye sahip olması için mükemmelliği teşvik etmek (AITSL, 2015) olarak belirlenmiştir. Akreditasyonda aşağıdaki hedefler önemlidir.

1. Öğretim ve okul liderliği için mesleki standartları geliştirmek ve korumak
2. Standartlara dayalı, öğretmenlerin ulusal akreditasyon konusunda kararlaştırılmış bir sistem uygulamak
3. Ulusal düzeyde öğretmenler ve okul liderleri için yüksek kalitede gelişimi teşvik etmek ve yönlendirmek
4. Uluslararası araştırma ve yenilikçi gelişmeleri üstlenmek ve onlarla meşgul olmak
5. Öğretmenler için Göç Yönetmeliği (1994) uyarınca otoritenin değerlendirme rolünü yerine getirmek (AITSL, 2015).

Akreditasyon sürecini gerçekleştirmekle sorumlu olan AITSL, ulusal düzeyde kendi kararlarını verme yetkisine sahip bir kurula sahiptir. Akredite olmak isteyen tüm kurumlar iki aşamalı bir süreçten geçerler. Bunlar, kurumun etkinlik planlarına odaklanma, ikincisi ise bu plana ilişkin kanıt ve göstergelere odaklanmadır. Avusturalya’da öğretmen yetiştiren kurumları akredite eden AITSL, “program sonuçları”, “program geliştirme, tasarım ve dağıtım”, “program girişi”, “program yapısı ve içeriği”, “deneyim” ve “Program değerlendirme ve raporlama” olmak üzere altı alanda standart belirlemiştir. Ülkede akreditasyon süreci, başvurunun otoriteye sunulması, uygunluk kontrolü, başvurunun kurum tarafından toplanan panel ile değerlendirilmesi, panel ile yerinde ziyaret ve kuruma nihai akreditasyon raporu ve akreditasyon kararı ve kurumun akreditasyon kararı ile sonuç bildirimi olmak üzere altı aşamada gerçekleşir. Akreditasyon sonunda kurum program standartlarını karşılıyorsa akredite edilir. Program standartları tam karşılanamıyorsa koşullu akreditasyon verilir. Program standartları uygulanmamışsa kurum akredite edilmez. Akreditasyon ziyaret ekibi kurumun akreditasyonu hakkında hazırladığı raporu kuruma iletir. Avusturalya’da öğretmen yetiştiren kurumlar beş yılda bir akredite edilir diğer bir ifade ile akreditasyon beş yıl geçerlidir. Akreditasyon süreci devlet tarafından finanse edilir (AITSL, 2016).

Türkiye öğretmen eğitimi akreditasyon uygulamaları tema ve alt temalarına ilişkin bilgiler Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. Türk Temasına Yönelik Alt Temalar, Temel Kavramlar ve Özellikler

Temalar	Alt Temalar	Temel Kavramlar ve Özellikler
Türkiye Öğretmen Eğitimi Akreditasyon Uygulamaları	Akreditasyon kuruluşlarının Tarihsel Gelişimi	1999 Türkiye’de Öğretmen Eğitiminde Standartlar ve Akreditasyon, halen uygulanmaktadır. 2012 EPDAD Gönüllü bağımsız öğretmen eğitimi veren kurumları akredite eder.
	Vizyon-Misyon	Her çocuğun nitelikli bir öğretmen tarafından yetiştirilmesi temel hakttır.
	Hedefler	1. Akreditasyon, standartları karşılayan bir araç olmanın yanısıra gelişimi destekleyen bir sistemdir. 2. Üniversite-okul ve YÖK-Milli Eğitim İşbirliğinin sağlanması 3. Süreç kalitesinden öğretim elemanları, ürün kalitesinden öğretim elemanları ve öğrenciler sorumludur. 4. Yüksek nitelikli performans ya da çıktılar için yüksek nitelikli girdi seviyelerinin ve süreçlerinin sağlanması
	Yönetim	Öğretmen yetiştirme milli komitesi Kalite komisyonu ve denetleme kurulu
	Uygunluk ve Başvuru	Akredite olma talebi İç değerlendirme raporunun incelenmesi
	Temel Standartlar	Öğretimin planlaması uygulanması ve değerlendirmesi Öğretim elemanları Öğrenciler Fakülte okul işbirliği Tesisler kütüphane ve donanım Yönetim Kalite güvencesi
	Akreditasyon Süreci ve Seviyesi	1. İç değerlendirme raporunun incelenmesi 2. Ziyaret ekibinin oluşturulması ve gerçekleştirilmesi 3. Hazırlanan raporun fakülte dekanlığına bildirilmesi 4. Dekanlığın itirazı ve kanıt sunma 5. Ziyaret ekibinin akreditasyon kararı; Fakültenin güçlü ve zayıf yönleriyle birlikte desteklenmesi gereken yönler ile gelişime açık yönler belirtilerek karar açıklanır.
	Süre	Akreditasyon süreci beş yılda bir gerçekleştirilmektedir.
	Akreditasyon Maliyeti	Akreditasyonun YÖK tarafından gerçekleştirilmesi durumunda YÖK finansörlük yapar. Akreditasyonun bağımsız kurumlarca yapılması durumunda süreci fakülte finanse eder.

Türkiye’de öğretmen eğitiminde yeniden yapılanma kapsamında 1999 yılında YÖK ve Dünya Bankası destekli proje ile Türkiye’de Öğretmen Eğitiminde Standartlar ve Akreditasyon Modeli geliştirildi ve halen uygulanmaktadır. Ancak 2012 kurulan EPDAD’da YÖK izni ile öğretmen eğitimi veren kurumları akredite etme yetkisine sa-

hiptir. "Her çocuğun nitelikli bir öğretmen tarafından yetiştirilmesi" misyonundan hareket eden YÖK akreditasyonunda; akreditasyon sistemi standartları karşılayan bir araç olmasının yanısıra gelişimi destekleyen bir sistem olması, üniversite okul ve YÖK Milli Eğitim işbirliğinin sağlanması, süreç kalitesinden öğretim elemanları, ürün kalitesinden öğretim elemanları ve öğrenciler sorumlu olması ve yüksek nitelikli performans ya da çıktılar için yüksek nitelikli girdi seviyelerinin ve süreçlerinin sağlanması gibi hedefler belirlemiştir. Öğretmen eğitimi veren kurumları akredite etme yetkisine sahip kurumlar kendi içinde yönetim ve denetim kurulları oluşturmaktadır. Türkiye'de bağımsız kurullar tarafından akredite olma isteğe balıdır. Akredite olmak isteyen kurum akredite olma talebinde bulunur ve iç değerlendirme raporu hazırlayarak başvurusunu gerçekleştirir. Akreditasyon ekibi akredite talebinde bulunan kurum; Öğretimin planlaması uygulanması ve değerlendirmesi, Öğretim elemanları, Öğrenciler, Fakülte okul işbirliği, Tesisler kütüphane ve donanım, Yönetim ve Kalite güvencesi standart alanlarında değerlendirerek süreci gerçekleştirir. Akreditasyon iç değerlendirme raporunun incelenmesi ile başlar. Daha sonra ziyaret ekibinin oluşturulması ve gerçekleştirilmesinin ardında hazırlanan raporun fakülte dekanlığına bildirilmesi ve dekanlığın rapora itirazı ve kanıtların sunulmasından sonra ziyaret ekibinin akreditasyon kararı; fakültenin güçlü ve zayıf yönleriyle birlikte desteklenmesi gereken yönler ile gelişime açık yönler belirtilerek açıklanır. Bu süreç beş yılda bir tekrarlanır. Akreditasyon süreci YÖK ve akredite olmak isteyen kurum tarafından finanse edilir (YÖK, 1999).

Sonuç

Araştırmaya dâhil edilen çalışmaların incelenmesi sonucunda, öğretmen eğitiminin ve öğretmen yetiştiren kurumların tüm dünyada kabuk değiştirmeye hatta kemikleşmiş bir yapıdan, köklü bir değişime ve yeniliğe doğru geçiş içerisinde olduğu görülmektedir. Bu bağlamda ülkelerin öğretmen eğitiminde kullanışı, kesin, net ve sonuç odaklı programlara sahip olma isteğinin yanı sıra topluma verimli ve olumlu bir tutum sergileyen öğretmenler yetiştirmek amacıyla öğretmenlerin kalitesinin iyileştirilmesi için sıkı akreditasyon ve öğretmen eğitimi programlarının değerlendirilmesi prosedürleri ve uygulamaları öğretmen eğitimi araştırmalarının hemen hepsinde doğrudan ya da dolaylı olarak anlatılmak istenen ana tema olarak karşımıza çıkmaktadır.

Alanyazındaki ilgili çalışmalarda, verilerin toplandığı kitlenin öğretmen adayları ve öğretmenlerin yanı sıra öğretmen eğitimcilerinden oluşması ve bu durumun öğretmen eğitiminde, öğretmen adaylarının ve öğretmenlerin sunmuş olduğu görüşler kadar, onları yetiştiren bir üst mevkide bulunan eğitimcilerin görüşlerinin de önemli olduğunu gözler önüne sermektedir. Nitelikli öğretmen ve öğretmenlikte kalite algısını inceleyen çalışmalarda, öğretmen adaylarındaki öğretmenlik algısının, mesleğe başlamadan çok daha önceki yıllarda şekillendiği sonucuna varılmıştır. Öğretmen adaylarının kişilik ve yeterliklerinin çok iyi analiz edilmesi gereklidir. Öğretmen adaylarına gösterilen derslerin onların mesleki önceliklerine, anlama ve yapılandırma algı ve potansiyellerine uygun duruma getirilmesi önem arz etmektedir.

Çalışmaların odaklandığı diğer bir konuda; öğretmen yetiştiren kurumların akreditasyon, standart ve kalite üçgenindeki uyum sorunlarından biri olan, öğretmen eğitimindeki teori-pratik uygulamaları arasındaki boşluktur. Çalışmalarda teori-pratik arasındaki uçurumun derecesini belirlemek ve her ikisinin de uygun, kabul edilebilir ve doğru biçimde nasıl uyumlu duruma getirilebileceği üzerinde durulmaktadır. Öğretmen eğitimi akreditasyonun kalite ve standart çitasını etkileyen önemli etmenlerden birinin teori-pratik uygulamaları arasındaki boşluk olduğu düşünülebilir.

Başta gelişmiş ülkeler olmak üzere hemen hemen tüm dünya ülkelerinin eğitimde kalite ve verimliliği artırmak amacıyla nitelikli öğretmen yetiştirme çabası içinde oldukları bilinmektedir. Bu amaçla ülkelerin kendi özgünlüklerini ön plana çıkararak uygulamalarının yanı sıra küresel anlamda rekabetçi uygulamalar da gerçekleştirilmektedir. Bu rekabetçi uygulamaların başında akreditasyon uygulamaları ve süreçleri gelmektedir. Ülkeler eğitim sistemlerini iyileştirmek, eğitimde kalite ve verimliliği artırmak amacıyla öğretmen eğitimini, öğretmen eğitiminde de akreditasyon uygulamalarını önemsemektedirler. Bu bağlamda ülkelerin öğretmen eğitiminde benimsedikleri uyguladıkları akreditasyon modelleri birbirlerine örnek teşkil ettiği görülmektedir.

Dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Avustralya ve Türkiye’de öğretmen eğitiminde iyileştirme, kalite ve verimliliği artırma çalışmaları akreditasyon uygulamaları ile gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu ülkelerde öğretmen yetiştiren kurumları akredite eden kurumlar kendi içinde bir işleyiş sistematiğine sahiptirler. Amerika Birleşik Devletleri’nde, 2013 yılında, Eğitimci Hazırlama Akreditasyon Konseyi (CAEP), öğretmen yetiştiren kurumları akredite etme yetkisine sahip CATE ve TEAC’ın birleştirilmesinden olarak ortaya çıkmıştır. ABD’de 2018 yılından itibaren öğretmen yetiştiren kurumları akredite etme yetkisine sahip tek kurum CAEP’dir. Ülkede akreditasyon uygulamalarında yalnızca CAEP standartları kullanılmaktadır (CAEP, 2018). CAEP, öğretmen yetiştirme konusunda beklenen mükemmel bir vizyonuna ulaşmak için öğretmen eğitimi veren kurumların (Eğitimci Hazırlama Sağlayıcısı - EPP) akreditasyonunu titiz bir şekilde yürütmekte ve akreditasyonu sürecini takip etmektedir. CAEP, EPP’nin performansını değerlendirerek, akreditasyon uygulamasının tamamlanmasından sonra öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine hazır olmalarını sağlamakla yükümlüdür. Amerika Birleşik Devletleri’nde, bir öğretmenlik programını tamamlayan, öğretmen adayları iki aşamadan oluşan Praxis sınavına girerler. Praxis I, meslek öncesi becerileri değerlendirmek için, Praxis II ise konu yetkinliği açısından adayı değerlendirmek için yapılır. ABD’de uygulanan öğretmen eğitimi akreditasyon süreci Türkiye ile kıyaslandığında süreç ve hedeflerin aynı olduğu ancak akreditasyonu gerçekleştirme sorumluluğunu üstlenen kurumların denetlenebilirliği, ciddiyeti ve sonuçların geçerliliği açısından ABD lehine büyük farklar olduğu görülmüştür.

İngiltere’de, Ulusal Eğitim ve Liderlik Koleji (NCTL), Öğretmen eğitimi veren kurumları, ilk öğretmen eğitimi (ITT) veren kurumların standartlarına göre akredite

eder ve öğretmen eğitimi veren kurumlardan mezun olanlara Kaliteli Öğretmen Statüsü (QTS) derecesini verir. İngiltere’de, Kaliteli Öğretmen Statüsüne veya eşdeğer bir dereceye sahip olmayan öğretmen adayları okullarda öğretmenlik yapamaz. NCTL, bir öğretmenden beklenen standart mesleki davranış formlarına referans oluşturacak standartlar belirler. Bu standartlar; Öğretim, Kişisel ve Mesleki Davranış. Öğretmenlik formasyonu (ITT) ile ilgili olan standartlar ile Kaliteli Öğretmen Statüsünü (QTS) ile ilgili olan standartlardır. Öğretmen eğitimi süreç olarak ITT standartlarına göre değerlendirilirken, öğretmen adaylarını yetkilendirme de QTS standartlarına göre yapılmaktadır. Türk öğretmen eğitimi akreditasyon modelinin 1992 yılında İngiltere’de yapılan eğitim reformundan esinlenerek hazırlandığı bilinmektedir. Bu neden amaç kapsam, süreç ve değerlendirme standartları açısından benzerlik göstermektedir. Ancak Türkiye’de akreditasyon uygulamalarının sonuçları tavsiye niteliğinde olduğu için yaptırım gücüne sahip değildir.

Avustralya’da, Avustralya Eğitim ve Okul Liderliği Enstitüsü (AITSL), öğretmenlik meslek bilgisi yani mesleki formasyon eğitimi veren kurumların programlarını değerlendirmek amacıyla standartlar oluşturur ve standartlara uygunluğu açısından akreditasyon süreçlerini belirler. Formasyon Eğitimi veren kurumların akredite edilmesi, bu kurumlarda mezun olacak öğretmen adaylarının akademik ve mesleki yeterliğe sahip olduğunu ve ülke genelinde öğretmenlik yapabileceklerini garanti altına alır. Avustralya öğretmen eğitimi program standartlarının geliştirilmesi süreci her ne kadar başlangıçta sancılı bir dönem yaşamış olsa da daha sonra dünyanın en iyi standartları olarak kabul edilmiştir. Avustralya standartları bilgi okuryazarlığı özelliğini taşıyan, esnek, yenilenebilir, uyarlanabilir ve güvenilir sonuçlara elde etmeye yöneliktir. Türk öğretmen eğitimi program standartları için 1999 yılında Barbaros Günçer ve ekibi tarafından YÖK adına geliştirilmiştir (YÖK; 1999). Geliştirildiği tarihten günümüze aynen uygulanmakta olan bu standartların kullanım hakkı YÖK’e aittir.

Sonuç olarak Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Avustralya ve Türkiye’de öğretmen eğitimi akreditasyonunda asıl amaç; öğretmen eğitiminde mükemmelliği teşvik etmek ve böylece eğitimi ve sürdürülebilir kaliteli toplumların yaratılmasına katkıda bulunabilecek mükemmel öğretmenler yetiştirmektir. Öğretmen yetiştiren kurumların akreditasyonunda benimsenen uygulama yöntemi Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Avustralya ve Türkiye’de büyük ölçüde benzerlik göstermektedir. Genellikle akreditasyon süreci tüm ülkelerde, akredite olmak isteyen kurum veya programın uygunluğunun belirlenmesi ve ilgili kurum veya program tarafından sunulan kendi iç değerlendirme raporu ile başlar. Ardından akredite olma talebinde bulunan kurum veya program akreditasyon ekibi tarafından ziyaret edilir. Kurum ve program, önceden belirlenen standartlara uygunluğu açısından incelendikten sonra akreditasyon uygulaması akreditasyon ekibinin kurum veya program hakkındaki kararıyla sonuçlanır. Amerika Birleşik Devletlerinde öğretmen eğitimi veren kurumlarının akreditasyonu, 1954’te NCATE’in başladığını günümüzde ise CAEP’in bu görevi

üstlendiği görülmektedir. Bu bağlamda Amerika Birleşik Devletlerinin öğretmen eğitimi akreditasyonu konusunda uzun süren bir deneyimi sahip olduğu söylenebilir. Benzer şekilde, İngiltere’de, akreditasyon konusunda etkin olan NCTL, ‘Ulusal Okul Liderliği Koleji’ ve ‘Öğretim ajansının birleşmesinden oluşturulmuştur. Avustralya ve Türkiye’de akreditasyon uygulamaları çok eskilere dayanmaz. Ancak konu hakkında dünyadaki gelişmeleri takip eden bu ülkeler yeni standartlar belirleyerek önemli ilerlemeler kaydetmiş ve standartları öğretmen eğitim programlarının akreditasyonunda titizlikle kullanmışlardır. Çünkü akreditasyon uygulamaları sadece öğretmen eğitimi programlarının geliştirilmesine katkıda bulunmakla kalmaz, aynı zamanda halkın güvenini de artırır ve öğretmenlik mesleğinin kendisine layık bir statü kazanmasını sağlar.

Sonuç olarak öğretmen eğitimi akreditasyon uygulamalarının süreç ve işlem basamakları açısından daha net anlaşılmasını sağlamak amacıyla araştırmaya dahil edilen ülkelerin uygulamalarının tek tabloda verilmesinin uygun olacağı kanısı oluşmuştur. Ülkelerin öğretmen eğitimi akreditasyon uygulamaları süreç ve işlem açısından karşılaştırması tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Ülkelerin Akreditasyon Süreçlerinin Karşılaştırılması

İşlemler	ABD	İngiltere	Avustralya	Türkiye
Akreditasyon Kuruluşlarının Tarihsel Gelişimi	ABD’de 2013 tarihinde, Öğretmen Eğitimi Akreditasyonu Ulusal Konseyi (NCATE) ve Öğretmen Eğitimi Akreditasyon Konseyi (TEAC), tek akreditasyon kuruluşu olan (Council for the Accreditation of Educator Preparation) (CAEP)’i oluşturdu.	2013 yılında Ulusal Öğretim ve Liderlik Koleji (NCTL) kuruldu. NCTL, Eğitim Bakanlığı (DfE) tarafından desteklendi ve Eğitimde Standartlar Ofisi Öğretmen Eğitim Kurumlarını denetler.	2010 yılında, Avustralya Eğitim ve Okul Liderliği Enstitüsü (AITSL) kuruldu. 2001 Milletler Topluluğu Kurumları Kanunu kapsamında bir kamu şirketi kuruldu.	1999 Türkiye’de Öğretmen Eğitiminde Standartlar ve Akreditasyon, halen uygulanmaktadır. 2012 EPDAD Gönüllü bağımsız öğretmen eğitimi veren kurumları akredite eder.
Akreditasyonda Vizyon-Misyon	1. Öğretmen yetiştirmede mükemmellik. 2. CAEP, P-12 öğrenci öğrenimini güçlendirmek	Geçmiş ne olursa olsun, çocuklar ve gençler için fırsat eşitliği ve yüksek eğitimli bir toplum oluşturmak.	Öğretmenlerin ve okul liderlerinin tüm Avustralya okullarında mükemmelliği teşvik etmek.	Her çocuğun nitelikli bir öğretmen tarafından yetiştirilmesi temel haktr.

Bazı Ülkelerin Öğretmen Eğitimi Akreditasyon Uygulamalarının Karşılaştırmalı Olarak İncelen..

Akreditasyonda Hedef	CAEP'in beş stratejik hedefi aşağıdaki gibidir: 1. Sürekli İyileştirme 2. Kalite Güvencesi 3. Güvenilirlik 4. Eşitlik 5. Güçlü Vakıf	1. Eğitim ve işgücünün kalitesinin artırılması 2. Okulların birbirlerinin gelişimine yardımcı olması	1. Öğretim ve okul için standartlar geliştirmek 2. Standartlara dayalı, akreditasyon uygulamak 3. Öğretmen kaliteye teşvik etmek 4. Araştırma ve geliştirmeleri üstlenmek	1. Akreditasyon, gelişimi destekler 2. Üniversite-okul ve YÖK-Millî Eğitim İşbirliği 3. Süreç kalitesinden öğretim elemanları, ürün kalitesinden öğretim elemanı ve öğrenciler sorumludur.
Akreditasyonda Yönetim	CAEP, Yönetim Kurulu, Akreditasyon Konseyi ve Temyiz Konseyi olmak üzere üç kurul bulunmaktadır.	Daimî Sekreter, Eğitim Departmanı (DfE) Baş Muhasebe Sorumlusu	AITSL, ulusal düzeyde karar verme yetkisine sahip bir kurula sahiptir.	Öğretmen yetiştirme milli komitesi Kalite komisyonu ve denetleme kurulu
Akredite olacak kurum için Uygunluk ve Başvuru	I. CAEP ilk defa akreditasyon almak isteyenler için iki yol önerir. İlki Akreditasyon uygunluk durumu ikincisi ise CAEP standartlarını 2 yıl içinde karşılayacak kanıtları sağlamaktır. II. Öğretmen yetiştiren kurumların kapasitesini tamamlamak.	Kurumlar akredite olmak istedikleri zaman Eğitim Standartları Ofisi (Ofsted) ve Dışişleri Bakanlığın kriterlerinden daha iyi olduklarını belirten bir teklifi ITT'ye sunmaları gerekir.	Akredite olmak isteyen tüm kurumlar iki aşamalı bir süreçten geçerler. Bunlar, kurumun etkinlik planlarına odaklanma, ikincisi ise bu plana ilişkin kanıt ve göstergelere odaklanmadır.	Akredite olma talebi İç değerlendirme raporunun incelenmesi
Akreditasyonda Temel Standartlar	1: İçerik Pedagojik Bilgi 2: Klinik Ortaklıklar ve Uygulamalar 3: Aday Kalitesi, İstihdam ve Seçicilik 4: Program Etkisi 5: Sürekli İyileştirme ve Kapasite	ITT Standartları: "Giriş Kriterleri", "Eğitim Kriterleri", "Yönetim ve Güvence Kriterleri", "İstihdamda Dayalı Kriterler".	1. Program sonuçları 2. Program geliştirme, tasarım 3. Program girişi 4. Program yapısı 5. deneyim 6. Program değerlendirme ve raporlama	Öğretimin planlanması uygulanması ve değerlendirmesi Öğretim elemanları Öğrenciler Fakülte okul işbirliği Tesisler kütüphane ve donanım Yönetim Kalite güvencesi

Akreditasyon Süreci ve Seviyesi	İlk akreditasyonda CAEP dört düzeyde karar verilebilir: 1. Kurumun CAEP Standartlarını karşılaması durumunda yedi yıllık akredite edilir. 2. Kurum, herhangi bir standart alanında bir eksiği varsa şartlı akreditasyon verilir. 3. Kurum birden fazla standardı karşılayamazsa geçici akreditasyon verilir. 8. Kurum CAEP Standardını karşılayamazsa kurum akredite edilmez.	1. Kurum, DfE ekibine brifing verir 2. Kurumun iş planlarını sunması 3. İş planlarının akreditasyon komitesi tarafından değerlendirilmesi 4. Akreditasyon teklifinin hazırlanması 5. Teklifin DfE'ye sunulması ve ardından DfE akreditasyon ekibi tarafından belirlenen kriterlere göre değerlendirilmesi	1. Başvurunun Otoriteye Sunulması 2. Programın Uygunluk ve kontrolü 3. Başvurunun değerlendirilmesi 4. Yerinde ziyaret ve akreditasyon raporu 5. Akreditasyon kararı ve Kurumun akreditasyon kararı ile ilgili sonuç bildirimi:	1. İç değerlendirme raporunun incelenmesi 2. Ziyaret ekibinin oluşturulması 3. Hazırlanan raporun fakülte dekanlığına bildirilmesi 4. Dekanlığın itirazı ve kanıt sunma 5. Ziyaret ekibinin akreditasyon kararı; Fakültenin güçlü ve zayıf yönleriyle birlikte gelişime açık yönler belirtilerek karar açıklanır.
Akreditasyonda Süre	Tam akreditasyon yedi (7) yıldır. Geçici akreditasyon iki (2) yıllık deneme Şartlı akreditasyon 5 yıl	Altı yılda iki kez tüm kurumlar akredite edilir.	Akreditasyon süreci beş yıldır.	Akreditasyon süreci beş yılda bir gerçekleştirilmektedir.
Akreditasyon Maliyeti	Akredite olmak isteyen kurumlar akreditasyon ücretlerini üstlenir. Devlet destek sağlar.	NCTL, Eğitim Bakanlığı tarafından desteklenmektedir	Akreditasyon Avustralya Hükümet fonlarınınca finanse edilir.	Kurumlar akreditasyon sürecini finanse eder

Bazı Ülkelerin Öğretmen Eğitimi Akreditasyon Uygulamalarının Karşılaştırmalı Olarak İncelen..

Kaynakça

- ADELMAN, C. & Silver, H. (1990). *Accreditation: The American Experience*. Council for National Academic Awards: London.
- AITSL (2015). Canberra: The Australian Institute for Teaching and School Leadership. Available: <http://www.aitsl.edu.au/docs/default-source/board-of-directors-resources/statement-of-intent-july-2015-final.pdf?sfvrsn=2> Erişim Tarihi: 15.05.2020
- AITSL (2016). Guidelines for the accreditation of teacher education programs in Australia, Available: <http://www.aitsl.edu.au/docs/default-source/initial-teacher-education-resources/guidance-for-the-accreditation-of-initial-teacher-education-in-australia.pdf>. Erişim Tarihi: 15.06.2020.
- ARAUJO, C. M., Pedro, C., Aguayo, C. Y. and Schady, N. (2016). *Teacher Quality and Learning Outcomes in Kindergarten*: (IDB Working Paper Series ; 665).
- BAKİOĞLU, A. & Baltacı, R. (2010). *Quality in Accreditation Education*. Ankara: Nobel Pub.
- BONDAS, T., ve Hall, E. O. (2007). Challenges in approaching metasynthesis research. *Qualitative Health Research*, 17(1), 113-121.
- BORKO, H., Liston, D. & Whitcomb, J. A. (2007). Genres of Empirical Research in Teacher Education. *Journal of Teacher Education*, 58 (1), 3-11.
- CAEP, 2018. Board of Directors Governance Policy. Washington DC: Council for the Accreditation of Educator Preparation. Available: http://caepnet.org/~/_media/Files/caep/governance/governance-policy-ratified-june-2017.pdf?la=enCAEP(2018). Erişim Tarihi: 15.06.2020.
- CHİNG, Gregory S. (2013). Higher education accreditation in the Philippines: A literature review. Available: https://www.researchgate.net/publication/266483026_Higher_education_accreditation_in_the_Philippines_A_literature_review. Erişim Tarihi: 15.05.2020
- COCHRAN, S. M. (2005). The New Teacher Education: For Better or for Worse? *Educational Researcher*, 34,3-17.
- COLE, A. L.& Knowles, J. G. (1998). *Reforming Teacher Education Through Self-Study*. In A. L. Cole, R. Elijah, & J. G. Knowles (Eds.), *The heart of the matter: Teacher educators and teacher education reform* (pp. 41-54). San Francisco, CA: Caddo Gap.
- CHEA (2006). Recognition Policy and Procedures. Washington, D.C.: Council for Higher Education Accreditation. Council for Higher Education Accreditation.
- CRESWELL, J. W. (2007). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- DEY, N. (2011). Quality Assurance and Accreditation in Higher Education in India. *Academic Research International*, 1(1), 104-110.
- DİCKEY, F. G. & Miller, J. W. (1972). Federal Involvement in Nongovernmental Accreditation. *Educational Record*, 53(2), 138-42.

- DİLL, D. & Beerkens, M. (2013). Designing the Framework Conditions for Assuring Academic Standards: Lessons Learned About Professional Market and Government Regulation of Academic Quality. *Higher Education*, 65(3), 341-357.
- EPDAD (2012). Öğretmen Eğitiminde Program Değerlendirme Ve Akreditasyon El Kitabı, <http://www.epdad.net/belgeler-ve-formlar>. Erişim tarihi: 15.06.2020.
- HERNES, G., & Martin, M. (2005). Policy rationales and organizational and methodological options in accreditation: Findings from an IIEP research project. Paper presented at the Accreditation and the Global Higher Education Market
- İMİĞ, D.G. & İmig, S. R. (2006). The teacher effectiveness movement: How 80 years of essentialist control have shaped the teacher education profession. *Journal of Teacher Education*, 57(2), 167-180.
- ITT, 2017. Initial teacher training criteria and supporting advice Information for accredited initial teacher training providers. United Kingdom: National College for Teaching and Leadership. Available: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/594123/Initial_teacher_training_criteria_and_supporting_advice.pdf Erişim tarihi: 15.06.2020.
- GUPTA, R. (2011). Teacher Education in India and United States of America: A Study. *University News*. 49(46), 11-16.
- GÜNÇER, B. (1999). Öğretmen Eğitiminde Akreditasyon: İngiltere ve A.B.D.Örnekleri. http://www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/ogretmen_egitiminde_kalite.htm. Erişim Tarihi: 15.05.2020.
- KELLS, H. R. (1998). *Self Study Processes*. New York: Macmillian.
- KİNGSBURY, A. (2007). The measure of learning. Available: <http://www.usnews.com/usnews/news/articles/070304/12college.htm> Erişim Tarihi: 15.05.2020
- M.G. (2014). Accreditation Models in Teacher Education: The cases of United States, Australia and India. *International Journal of Education and Research*, 2(3).
- MİTCHELL, K.J., Robinson, D.Z., Plake, B.S., & Knowles, K.T. (2001). *Testing Teacher Candidates: The Role Of Licensure Tests In Improving Teacher Quality*. Washington, DC: National Academy Press.
- NCTL (2015). National College for Teaching and Leadership Framework Document November 2015. United Kingdom: National College for Teaching and Leadership. Available: www.gov.uk/government/publications Erişim tarihi: 15.06.2020.
- NCTL (2018). Statutory guidance Initial teacher training (ITT): criteria and supporting advice. United Kingdom: Department of Education and National College for Teaching and Leadership Available: <https://www.gov.uk/government/publications/initial-teacher-training-criteria/initial-teacher-training-itt-criteria-and-supporting-advice#note1> Erişim tarihi: 15.06.2020.
- NEUMAN, W.L. (2011). *Social Research Methods: Qualitative and Quantitative Approaches*. 7th Edition, Pearson, Boston.

Bazı Ülkelerin Öğretmen Eğitimi Akreditasyon Uygulamalarının Karşılaştırmalı Olarak İncelen..

NOBLİT, G. W., ve Hare, R. D. (1988). *Meta-ethnography: Synthesizing qualitative studies* Newbury Park: Sage.

NODDINGS, N.(1984). *Caring: A Feminine Approach to Ethics and Moral Education*. Berkeley, CA:University of California Press.

SANDELOWSKİ, M., ve Barroso, J. (2007). *Handbook for synthesizing qualitative research*. Springer Publishing Company.

SANDELOWSKİ, M., Docherty, S. ve Emden, C. (1997). Focus on qualitative methods qualitative metasynthesis: Issues and techniques. *Research in Nursing and Health*, 20, 365-372.

SİBGATULLİNA, A. (2015). Contemporary Technologies to Improve the Quality of Education When Training Teachers. *International Education Studies*, 8(3).

STİLES L. J. (1976). Policy and Perspective: Is Teacher Education Obsolete? *The Journal of Educational Research*, 69(6).

SYKES, G. T. Bird, & M. Kennedy. 2010. "Teacher Education: Its Problems and Some Prospects." *Journal of Teacher Education*, 61 (5), 464-476.

TEACHR. (2017). TEACHR Ranking and Accreditation Framework for TEIs. Draft Available: http://ncte-india.org/ncte_new/pdf/NCTE_SOP_on_RandA_v.pdf Erişim Tarihi: 15.05.2020

TOY, Y. B. (2015). Türkiye’de Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Araştırmalarının Tematik Analizi ve Öğretmen Eğitimi Politikalarının Yansımaları. *Eğitim ve Bilim*. 40(178) 23-60.

U.S. Department of Education Accreditation and Quality Assurance. <http://www2.ed.gov/about/offices/list/ous/international/usnei/us/edlite-accreditation.html>. Erişim Tarihi: 15.05.2020

YILDIRIM, A. (2011). Öğretmen eğitiminde çatışma alanları ve yeniden yapılanma. *Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi*, 1(1), 1-17.

YÖK. (1999). Türkiye’de Öğretmen Eğitiminde Akreditasyon ve Standartlar. *YÖK/Dünya Bankası Milli Eğitim’i Geliştirme Projesi Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi*. Ankara:

YÖDEK. (2006). *Yükseköğretim Kurumlarında Akademik Değerlendirme ve Kalite Geliştirme Rehberi*. Yükseköğretim Akademik Değerlendirme ve Kalite Geliştirme Komisyonu, Ankara.

ZEİCHNER, K. (2014). The Struggle for the Soul of Teaching and Teacher Education in the USA. *Journal of Education for Teaching*. 40(5), 551-568.

ZİMMER, L. (2006). Qualitative Meta-Synthesis: A Question of Dialoguing With Texts. *Journal of Advanced Nursing*, (53), 311-318.